

enterprise
europe
network

ЕВРОПЕЙСКИ НОВИНИ

Месечен бюлетин на Европейски информационен и иновационен център към Търговско-промишлена палата - Враца брой 05, 2020 год.

ДОКЛАД ОТНОСНО ТЪРГОВСКАТА ЗАЩИТА: ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ЕДНАКВИТЕ УСЛОВИЯ НА КОНКУРЕНЦИЯ ЗА ЕВРОПЕЙСКИТЕ

Мерките на ЕС за търговска защита са ефективни при намаляването на нелоялните международни търговски практики според публикуван от Европейската комисия годишен доклад. Наложеният от Комисията антидъмпингови или антисубсидийни мита водят до намаляване на нелоялния внос със средно 80 %, като другите чуждестранни доставки остават незащитени. Освен това действащите към момента мерки на ЕС защитават с 23 000 работни места повече отколкото година по-рано.

Комисарят по въпросите на търговията Фил Хоган заяви: *Прилагането на силна и ефективна търговска защита е от ключово значение, за да предпазим нашите предприятия и работни места от нелоялни търговски практики и да осигурим разнообразие на източниците на доставка. Гарантирането на справедливи пазарни условия за нашите предприятия ще бъде от още по-голямо значение в периода на възстановяване след породената от коронавируса криза. Макар вносът да предлага за нашите потребители и предприятия по-голям избор на конкурентни цени, трябва да гарантираме, че този внос достига Европа при справедливи условия, без дъмпинг или субсидиране, и че не ни прави прекалено зависими. Ето защо с удовлетворение установявам, че въведената от нас система е ефективна и че реформите от последните години дават резултат.*

В доклада се подчертава по-специално следното:

Продължаваща висока активност на ЕС в областта на търговската защита: През 2019 г. Комисията започна 16 разследвания (спрямо 10 през 2018 г.) и наложи 12 нови мерки (спрямо 6 през 2018 г.). В резултат на интензивното преглеждане на съществуващите мерки бяха приключени 18 прегледа с оглед изтичане на срока на действие — с 11 повече, отколкото през 2018 г. В края на 2019 г. ЕС е прилагал 140 мерки за търговска защита, което е с 5 % повече в сравнение с предходната година. Според вида си мерките са били 121 антидъмпингови, 16 антисубсидийни и три защитни мерки. Най-много мерки на ЕС в областта на търговската защита засягат вноса от държави като Китай (93 от съществуващите антидъмпингови и антисубсидийни мерки), Русия (10 мерки), Индия (7 мерки) и САЩ (6 мерки).

Увеличаване на броя на защитените работни места в ЕС: С наложените през 2019 г. мерки броят на работните места, които се ползват от прилаганата от ЕС търговска защита, се увеличи с 23 000, като така общият брой на пряко защитените работни места в ЕС се увеличи на 343 000.

Запазване на ефективността на мерките на ЕС за търговска защита при намаляването на нелоялния внос: Благодарение на факта, че вследствие на мерките на ЕС за търговска защита вредоносният внос намалява със средно 80 %, производителите от ЕС могат да запазят дейността си, а потребителите на съответните продукти в ЕС да продължат да разполагат с разнообразни източници на доставка.

Решителни действия за защита на пазара на стоманата в ЕС: В отговор на въведеното през 2018 г. от САЩ вносно мито върху стоманата, в началото на 2019 г. Комисията прие окончателни защитни мерки по отношение на определени стоманени продукти с всякакъв произход. Това бе необходимо, за да се избегне по-нататъшното рязко увеличаване на вноса, което заплашваше да влоши и без това нестабилното икономическо състояние на производителите на стомана в ЕС. Впоследствие мерките бяха подложени на преглед, за да се запазят традиционните търговски потоци и разнообразието на източниците на доставка. Половината от новите антидъмпингови и анти субсидийни разследвания през 2019 г. също се отнасят за продукти от желязо и стомана.

Силен акцент върху правоприлагането и борбата със заобикалянето: През 2019 г. се увеличи броят на случаите, насочени към заобикаляне на действащите мита, например чрез минаване през други износители или други държави. Комисията започна по своя инициатива рекордните като брой четири разследвания за заобикаляне на наложени мерки, включително най-голямото досега разследване относно съдове и прибори за сервиране или за кухня от Китай, с което обхватът на митата бе разширен, за да бъдат включени още 30 дружества.

Нов случай на използване на защитни мерки: Освен защитните мерки по отношение на стоманата Комисията въведе защитни мерки и по отношение на ориз *Indica* от Камбоджа и Мианмар. Мерките, предприети в

съответствие с правилата на Общата схема от преференции, бяха въведени вследствие на отправени до Комисията искания от държави — членки на ЕС, производители на ориз. Това са първите защитни мерки, които ЕС въвежда от много време насам.

Силна защита на износителите от ЕС, обект на чуждестранни разследвания в областта на търговската защита: През 2019 г. броят на предприетите от други държави мерки срещу внос от ЕС отново бе висок — 175. Очаква се това високо равнище да се запази и в бъдеще поради започнатите през 2019 г. многобройни разследвания. Комисията винаги се е намесвала категорично при чуждестранни разследвания, несправедливо насочени към износ от ЕС. В два важни за отбелязване случая — наложените от САЩ антисубсидийни мерки върху вноса на трапезни маслини от Испания и мерките върху вноса на замразени картофи за пържене — Комисията започна процедури за уреждане на търговски спорове в рамките на Световната търговска организация.

За повече информация

[Доклад за 2019 г. относно търговската защита на ЕС](#)

[Допълнение към доклада \(работен документ на службите на Комисията\)](#)

[Повече информация за процедурите на ЕС за търговска защита и за съществуващите случаи](#)

ГЛОБАЛНИ ДЕЙСТВИЯ СРЕЩУ КОРОНАВИРУСА: НАБРАНИ СА 7,4 МИЛИАРДА ЕВРО ЗА УНИВЕРСАЛЕН ДОСТЪП ДО ВАКСИНИ

Комисията регистрира 7,4 милиарда евро, което се равнява на 8 милиарда щатски долара, под формата на ангажименти, поети от донори от цял свят в рамките на събитието за поемане на ангажименти за дарения за глобални действия срещу коронавируса. Това включва и 1,4 милиарда евро, поет ангажимент от Комисията. Тази сума почти достига [първоначалната цел](#) от 7,5 милиарда евро и представлява солидна отправна точка за световния маратон за поемане на ангажименти за дарения, който започва Целта е да се набере значително по размер финансиране, за да се обезпечат съвместното разработване и повсеместното въвеждане на **диагностика, лечение и ваксини** срещу коронавируса.

Председателят на Европейската комисия **Урсула фон дер Лайен** заяви: *Днес светът показва изключително единство за общото благо. Правителствата и световните здравни организации обединиха сили в борбата срещу коронавируса. С такъв ангажимент сме на път да разработим, произведем и използваме ваксина за всички. Това обаче е само началото. Трябва да продължим това усилие и да бъдем готови да дадем още. Маратонът за поемане на ангажименти за дарения ще продължи. След правителствата трябва да се присъединят и гражданското общество и хората по цял свят — в глобална мобилизация на надеждата и решимостта.*

Събитието за поемане на ангажименти за дарения беше свикано съвместно от Европейския съюз, Канада, Франция, Германия, Италия в качеството ѝ на бъдещ председател на G-20, Япония, Саудитска Арабия в качеството ѝ на настоящ председател на G-20, Норвегия, Испания и Обединеното кралство. Инициативата бе организирана в отговор на [призива](#) на Световната здравна организация (СЗО) и група от здравни участници за глобално сътрудничество с цел ускорено разработване, производство и справедлив глобален достъп до нови основни здравни технологии за борба с коронавируса. Инициативата за глобални действия срещу коронавируса се състои от **три партньорства** за тестване, лечение и превенция въз основа на засилване на системите на здравеопазване.

Продължаващ маратон за поемане на ангажименти за дарения

Постигна се изключителен резултат, това е и началото на процес за набиране на допълнителни средства. Първоначалната цел от 7,5 милиарда евро няма да е достатъчна за разпространението на здравни технологии за борба с коронавируса в световен мащаб, тъй като за това е нужно да бъдат направени значителни разходи от гледна точка на производството, снабдяването и дистрибуцията.

За да допринесе за постигането на целите на глобалните действия срещу коронавируса, Европейската комисия поема ангажимент за 1 милиард евро под формата на безвъзмездни средства и 400 милиона евро под формата на гаранции за заеми чрез промяна на приоритетите на „[Хоризонт 2020](#)“ (1 милиард евро), [RescEU](#) (80 милиона евро), [Инструмента за спешна подкрепа](#) (150 милиона евро) и [външните инструменти](#) (170 милиона евро)..

SEPI ще получи дарение в размер на 100 милиона евро, а Световната здравна организация — 158 милиона евро. Финансираните от ЕС покани за представяне на предложения и последващите проекти по линия на „Хоризонт 2020“ ще бъдат съобразени с целите на трите партньорства, като по отношение на тях ще бъде осигурен свободен достъп до данните. Финансирането по линия на RescEU ще бъде използвано за закупуването, натрупването на запаси и разпространението на ваксини, терапевтични средства и диагностични средства.

Донорите се приканват да продължат да поемат ангажименти за дарения в рамките на инициативата за глобални действия срещу коронавируса. Те могат да изберат за кой приоритет да дарят средства — тестване, лечение или превенция. Те могат да дарят средства и за хоризонталния работен поток на глобалните действия срещу коронавируса, целящи да се помогне на здравните системи по света да се справят с пандемията. Комисията скоро ще обяви разбивката на набраната сума и колко ще бъде заделено за ваксини, терапия, диагностика и укрепване на системите за здравеопазване във връзка с COVID-19.

Рамка за сътрудничество с цел съгласуване на усилията в световен мащаб

Основната цел на отправения на 24 април [призив за предприемане на действия](#) на глобалните здравни партньори бе да се осигури всеобщ и финансово приемлив **достъп до инструменти за борба с COVID-19** (АКТ-ускорител). За тази цел са нужни значително финансиране и солидна структура за сътрудничество с ясно определена цел, за да се гарантира, че дарените средства се използват по предназначение, и да се избегне

накъсването на усилията.

Въз основа на обсъжданията, проведени с партньори от публичния и частния сектор, както и с организации с нестопанска цел, Европейската комисия предлага рамка за сътрудничество за глобалните действия на АСТ-ускорителя. Тази рамка е замислена като координационна структура, която ще насочва и наблюдава напредъка, постигнат в световен мащаб, за ускоряване на работата по разработването на ваксини, терапевтични средства и диагностични средства с всеобщ достъп, както и за укрепване на здравните системи, което е необходимо, за да бъдат изпълнени тези три приоритета.

Целта е действието на тази рамка за сътрудничество да бъде ограничена във времето (2 години, с възможност за подновяване) и тя да се опира на съществуващи организации, без да се създават нови структури.

Според Европейската комисия рамката ще обедини партньори като СЗО, фондацията на Бил и Мелинда Гейтс, фондацията „Уелкъм тръст“ и някои от свикващите държави, както и много признати глобални здравни участници, като CEPI, Gavi (Алианса за ваксини), Глобалния фонд или UNITAID.

В основата на рамката ще стоят **три партньорства**, базирани на трите приоритета на глобалните действия срещу коронавируса. Те обединяват промишлеността, научните изследвания, фондациите, регулаторите и международните организации, като прилагат цялостен подход: от научните изследвания до производството и внедряването. Трите партньорства ще работят възможно най-самостоятелно, с хоризонтален работен поток, имащ за цел да бъдат подобрени капацитетът на здравните системи и обменът на знания и данни.

Комисията регистрира и следи поетите ангажименти за дарения до края на май, но няма да получава плащания по сметките си. Средствата ще отиват директно при получателите. Получателите няма обаче да решават самостоятелно как да използват дарението, а ще го използват, след като съгласуват действията си с партньорите. Ангажиментът е всички нови ваксини, диагностични средства и лечения за борба с коронавируса да бъдат предоставяни в световен мащаб на достъпна цена, независимо от това къде са били разработени.

Следващи стъпки

Глобалните действия срещу коронавируса трябва също така да включват гражданското общество и световната гражданска общност. Поради тази причина Европейската комисия обединява сили с НПО, като например Global Citizen („Граждани на света“) и други партньори.

На срещата на върха за ваксини в световен мащаб, която Gavi (Алиансът за ваксини) ще организира на 4 юни, ще бъде мобилизирано допълнително финансиране, предназначено за предпазване на следващото поколение с ваксини. Тъй като светът разчита на работата на Gavi, която ще позволи ваксините да бъдат достъпни навсякъде, успешното набиране на средства за Gavi ще бъде от решаващо значение за успеха на глобалните действия срещу коронавируса.

Контекст

Глобалните действия срещу коронавируса се основават на ангажимента, поет от лидерите на Г-20 на 26 март.

В стремеж към планета без човешко страдание и без опустошителните социални и икономически последици, причинени от коронавируса, първоначална група от глобални здравни участници отправи призив за предприемане на действия за глобално сътрудничество с цел ускорено разработване, производство и справедлив глобален достъп до нови основни здравни технологии за борба с коронавируса.

На 24 април Световната здравна организация (СЗО) и първоначална група от организации, дейни в областта на здравето, стартираха сътрудничество за ускорено разработване и производство, както и справедлив глобален достъп до инструменти за борба с COVID-19 (АСТ-ускорител).. Заедно те отправиха [призив за действие](#).

Европейският съюз отговори на този призив, като обедини силите си с глобалните партньори, за да организира събитие за поемане на ангажименти за дарения — инициативата за глобални действия срещу коронавируса — което започва на 4 май 2020 г.

Финансирането, включително средствата от ЕС, за което е поет ангажимент от 30 януари 2020 г. — датата, на която СЗО обяви коронавируса за извънредна ситуация в областта на здравето в световен мащаб — ще бъде причислено към целта за финансиране на глобалните действия срещу коронавируса, като се поема ангажимент това финансиране да подпомогне рамката за АСТ-ускорителя и да бъде съгласувано с нея.

За повече информация

[Уебсайт на „Глобални действия срещу коронавируса“](#)

[Въпроси и отговори: Глобални действия срещу коронавируса](#)

[Информационен документ — Глобални действия срещу коронавируса](#)

[Мерки на Комисията във връзка с коронавируса](#)

ДЪРЖАВНА ПОМОЩ: КОМИСИЯТА РАЗШИРЯВА ОБХВАТА НА ВРЕМЕННАТА РАМКА, КАТО ВКЛЮЧВА МЕРКИ ЗА РЕКАПИТАЛИЗАЦИЯТА И ЗА ПОДЧИНЕН ДЪЛГ, ЗА ДА ПОДКРЕПИ ДОПЪЛНИТЕЛНО ИКОНОМИКАТА В КОНТЕКСТА НА РАЗПРОСТРАНЕНИЕТО НА КОРОНАВИРУСА

Европейската комисия прие [второ изменение](#) за разширяване на обхвата на [Временната рамка](#) за държавната помощ, приета на 19 март 2020 г., за да даде възможност на държавите членки да подкрепят икономиката в контекста на разпространението на коронавируса. Първото изменение бе [прието на 3 април 2020 г.](#)

Въз основа на тези хоризонтални правила и в тясно сътрудничество с държавите членки досега Комисията е одобрила държавна помощ в размер на около 1,9 трилиона евро за икономиката на ЕС, за да осигури спешно необходимата ликвидност за предприятията, да се спасят работни места, да се позволи научноизследователска и развойна дейност и да се гарантират доставките на продукти за борба с разпространението на коро-

навируса. Това второ изменение допълва видовете мерки, които вече са обхванати от Временната рамка, и съществуващите правила за държавна помощ, като с него се определят критерии, въз основа на които държавите членки могат да предоставят рекапитализация и подчинен дълг на предприятия в нужда, като същевременно се защитават еднаквите условия на конкуренция в ЕС.

Изпълнителният заместник-председател на Европейската комисия Маргрете Вестегер, която отговаря за политиката в областта на конкуренцията, заяви: *Продължаваме да работим в тясно сътрудничество с държавите членки, за да гарантираме, че европейските предприятия имат достъп до спешно необходимата им ликвидност. Сега нашите правила позволяват такава подкрепа и чрез подчинен дълг. С развитието на кризата много предприятия ще се нуждаят също от капитал, за да оцелеят. Ако държавите членки решат да се намесят, ще приложим днешните правила, за да гарантираме, че данъкоплатците получават достатъчно възнаграждение и че подкрепата им е придружена от условия, включително забрана за изплащане на дивиденди, на премии, както и допълнителни мерки за ограничаване на нарушаването на конкуренцията. А за да се осигури публична прозрачност, големите предприятия трябва също така да докладват за използването на получените помощи и за това как спазват отговорностите си, свързани със зеления и цифровия преход. Защото трябва да отстояваме европейските ценности и необходимостта от равни условия, за да можем да се възстановим бързо от тази криза.*

Ето защо е необходимо много повече от контрол върху държавните помощи. Необходим е европейски план за възстановяване, който да е екологосъобразен и насочен към цифровите технологии и да е от полза за всички европейски потребители. В интерес на цяла Европа е да се гарантира, че настоящата световна симетрична криза не се трансформира в асиметрично сътресение в ущърб на държавите членки с по-малка възможност да подпомагат икономиката си и на конкурентоспособността на ЕС като цяло.

Помощ за рекапитализация на предприятията

Извънредните мерки, които държавите членки трябваше да предприемат, за да се справят с разпространението на коронавируса, засегнаха способността на много европейски предприятия да произвеждат стоки или услуги за доставки, което причини загуби, водещи до намаляване на собствения им капитал и на способността им да вземат заеми на пазарите. Ето защо със сегашното второ изменение се разширява обхватът на Временната рамка, за да се даде възможност за целенасочена публична намеса под формата на помощ за рекапитализация за тези нефинансови предприятия в нужда, за да се намали рискът за икономиката на ЕС като цяло.

Същевременно Временна рамка съдържа редица предпазни мерки, за да се избегне неоправданото нарушаване на конкуренцията на единния пазар. Освен това държавите членки са свободни да изготвят национални мерки в съответствие с допълнителни цели на политиката, като например допълнителното стимулиране на екологичната и цифровата трансформация на икономиките си или предотвратяването на измами, укриването на данъци или агресивното избягване на данъци.

i) **Условия за необходимост, уместност и размер на намесата:** Помощ за рекапитализация следва да се предоставя само ако няма друго подходящо решение. Освен това намесата трябва да е в общ интерес, например за да се избегнат социални трудности и неефективност на пазара поради значителна загуба на работни места, излизане от пазара на новаторско предприятие или на предприятие със системно значение или риск от прекъсване на важна услуга. На последно място, помощта трябва да бъде ограничена до това да позволи жизнеспособността на предприятието и не трябва да надхвърля възстановяването на капиталовата структура на бенефициера до състоянието от преди разпространението на коронавируса.

ii) **Условия за навлизане на държавата в капитала на предприятията и възнаграждение:** Държавата трябва да получи достатъчно възнаграждение за рисковете, които поема чрез помощта за рекапитализация. Освен това механизмът за възнаграждение трябва да стимулира бенефициерите и/или техните собственици да изкупуват обратно придобитите от държавата акции чрез държавна помощ, за да се гарантира временният характер на държавната намеса.

iii) **Условия за излизане на държавата от капитала на съответните предприятия:** От бенефициерите и държавите членки се изисква да разработят стратегия за излизане на държавата, по-специално по отношение на големите предприятия, които са получили от държавата значителна помощ за рекапитализация. Ако шест години след отпускането на помощта за рекапитализация за предприятия, регистрирани на фондовата борса, или до седем години за други предприятия, напускането на държавата е под съмнение, на Комисията трябва да се изпрати уведомление за план за реструктуриране на бенефициера.

iv) **Условията относно управлението:** До пълното излизане на държавата от капитала на бенефициерите се забранява да изплащат дивиденди и да изкупуват обратно акции. Освен това, докато не се изкупи обратно поне 75 % от рекапитализацията, се прилага стриктно ограничение на заплащането на ръководството на предприятията, включително забрана за изплащане на бонуси. С тези условия също така се цели да се стимулират бенефициерите и техните собственици да изкупуват обратно акциите, притежавани от държавата, веднага щом икономическата ситуация го позволява.

v) **Забрана на кръстосано субсидиране и придобиване:** За да се гарантира, че бенефициерите не се ползват неправомерно от помощта за рекапитализация от държавата в ущърб на лоялната конкуренция на единния пазар, те не могат да използват помощта, за да подпомагат икономическите дейности на интегрирани предприятия, които са били в икономическо затруднение преди 31 декември 2019 г. Освен това, докато не се изкупи обратно поне 75 % от рекапитализацията, бенефициерите, различни от малките и средните предприятия (МСП), не могат да придобиват дял в размер на повече от 10 % от конкурентите си или другите оператори със същия вид дейност, включително в дейностите нагоре и надолу по веригата.

* Съгласно това изменение държавите членки могат да уведомяват за схеми за рекапитализация или за мерки за индивидуална помощ. При одобряване на схема Комисията ще изисква отделно уведомление за помощ за предприятие, което надхвърля определения за индивидуална оценка праг от 250 милиона евро. Предприя-

тията, които вече са били в затруднение към 31 декември 2019 г., не отговарят на условията за получаване на помощ по Временната рамка.

Публична прозрачност и докладване: Ако помощта за рекапитализация се предоставя на бенефициери като част от схеми, държавите членки трябва да публикуват подробности относно самоличността на получателите помощ дружества и съответната сума в срок от три месеца след рекапитализацията. Освен това бенефициерите, различни от МСП, трябва да публикуват информация относно използването на получената помощ, включително относно начина, по който използването на получената помощ подкрепя дейностите на дружеството в съответствие със задълженията на ЕС и националните задължения, свързани със зелената и цифровата трансформация.

Комисията приема, че през идната фаза на възстановяване предприятията вероятно ще се нуждаят от допълнителни широкомащабни частни и публични инвестиции, за да посрещнат предизвикателствата и да се възползват от възможностите на двойния зелен и цифров преход. В този контекст Комисията отбелязва, че настоящото изменение на Временната рамка по-скоро допълва, а не заменя съществуващите възможности за държавите членки да предоставят подкрепа по правилата на ЕС за държавните помощи. Освен това, както вече беше обявено в съобщението на Комисията от 14 януари 2020 г., съответните правила за държавна помощ, по-специално Насоките за държавна помощ в областта на околната среда и енергетиката ще бъдат преразгледани до 2021 г. с оглед на целите на политиката, определени в Европейския зелен пакт, и ще подкрепят икономически ефективен и социално приобщаващ преход към неутралност по отношение на климата до 2050 г. Това ще допринесе за изготвянето на стратегия за възстановяване на европейската икономика, която да вземе предвид двойния зелен и цифров преход в съответствие с целите на ЕС и с националните цели.

Помощ за предприятията под формата на подчинен дълг

С днешното изменение на Временната рамка се въвежда и възможността държавите членки да подкрепят предприятията, изправени пред финансови затруднения поради разпространението на коронавируса, като предоставят на предприятията подчинен дълг при благоприятни условия. Това се отнася до дългови инструменти, които са подчинени на кредитори по обикновени първостепенни дългове, в случай на производство по несъстоятелност, и допълва набора от инструменти, с които разполагат държавите членки съгласно съществуващата Временна рамка, включително за предоставяне на първостепенни дългове на нуждаещи се предприятия.

Подчиненият дълг не може да бъде преобразуван в собствен капитал, докато дружеството е действащо предприятие и държавата поема по-малък риск. Тъй като обаче този дълг увеличава способността на дружествата да поемат първостепенен дълг по начин, сходен на капиталова подкрепа, помощта под формата на подчинен дълг включва по-високо възнаграждение и допълнително ограничение на сумата в сравнение с първостепенния дълг съгласно Временната рамка. Ако държавите членки желаят да предоставят подчинен дълг за суми, надвишаващи праговете, ще се прилагат всички посочени по-горе условия за рекапитализация.

Следващи стъпки

Така изменената Временна рамка ще бъде в сила до края на декември 2020 г. Тъй като проблеми с платежоспособността могат да възникнат едва на по-късен етап от развитието на тази криза, Комисията удължи този период на прилагане само за мерките за рекапитализация до края на юни 2021 г. С цел гарантиране на правна сигурност Комисията ще прецени преди тези дати дали е нужно действието на Рамката да бъде удължено.

На последно място, Комисията непрекъснато прави преглед на необходимостта от допълнителни мерки, по-воляващи на държавите членки да подпомагат икономиката си в тези трудни времена и да се помогне на предприятията да се възстановят бързо след кризата, включително чрез допълнително изменение на Временната рамка. В този контекст Комисията също така анализира съществуващите правила за държавните помощи, за да провери съответствието им с принципите, утвърдени във Временната рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашното разпространение на коронавируса.

Контекст

На 19 март Комисията прие нова [Временна рамка](#) за държавната помощ в подкрепа на икономиката в условията на епидемичния взрив от коронавируса, основана на член 107, параграф 3, буква б) от Договора за функционирането на Европейския съюз. Временната рамка беше изменена за първи път на [3 април 2020 г.](#) Временната рамка отчита факта, че цялата икономика на ЕС изпитва сериозни затруднения. Тя дава възможност на държавите членки да използват цялата гъвкавост, предвидена в правилата за държавната помощ, за да подпомогнат икономиката, като същевременно се ограничат отрицателните последици за равните условия на конкуренция в рамките на единния пазар.

Временната рамка помага за това подкрепата да бъде насочена към икономиката, като същевременно ограничава отрицателните последици за равните условия на конкуренция в рамките на единния пазар. Изменението на обхвата на Временната рамка, за да бъде включена помощ под формата на рекапитализации, допълва възможността държавите членки да закупуват съществуващи дялове от дружества на пазарна цена или при равни условия (*pari passu*) с частните акционери, което по принцип не попада в обхвата на контрола на ЕС върху държавната помощ. Това може да е от голямо значение при риск от враждебно придобиване на стратегически дружества от чуждестранни купувачи. Това допълва инструментите, с които държавите членки разполагат, както е посочено в [Насоките на Комисията](#), за да се гарантира стабилен подход на равнище ЕС по отношение на скрининга на чуждестранните инвестиции във време на криза на общественото здраве и свързаната с това икономическа уязвимост.

На 13 март 2020 г. Комисията прие съобщение, озаглавено „[Координирани икономически мерки в отговор на пандемията от COVID-19](#)“, в което са описани тези възможности. Така например държавите членки могат да въведат общоприложими промени в полза на предприятията (напр. отложено плащане на данъци или субсидиране на работа при непълно работно време във всички сектори), които не попадат в обхвата на правилата за държавната помощ. Те могат също така да компенсират предприятията за щети вследствие на пандемичното разпространение на коронавируса и пряко свързани с него. Това може да бъде полезно за подпомагане на особено тежко засегнатите сектори, като транспорта, туризма, хотелиерството и ресторантьорството, както и търговията на дребно.

КОМИСИЯТА ЗАСИЛВА БОРБАТА С ИЗПИРАНЕТО НА ПАРИ И ФИНАНСИРАНЕТО НА ТЕРОРИЗМА

Европейската комисия предложи цялостен подход за допълнително укрепване на борбата на ЕС с изпирането на пари и финансирането на тероризма.

Комисията публикува амбициозен и многостранен план за действие, с който се определят конкретни мерки, които Комисията ще предприеме през следващите 12 месеца с цел по-добро прилагане, надзор и координиране на правилата на ЕС за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма. Целта на този нов цялостен подход е да се отстранят оставащите пропуски и да се премахнат всички слаби звена в правилата на ЕС.

Изпълнителният заместник-председателят на Европейската комисия Валдис Домбровскис заяви: *Трябва да сложим край на навлизането на мръсни пари във финансовата ни система. Днес подсилваме допълнително, чрез цялостен и всеобхватен план за действие, нашите защитни механизми за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма. В правилата и тяхното прилагане няма място за слаби звена. Поели сме ангажимент да изпълним — бързо и последователно, всички тези действия през следващите 12 месеца. Освен това укрепваме глобалната роля на ЕС във връзка с формирането на международните стандарти за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма.*

Също така Комисията публикува по-прозрачна и по-точна методика за идентифициране на високорискови трети държави със стратегически слабости в техните нормативни уредби за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, които представляват съществена заплаха за финансовата система на ЕС. Това ще засили ангажираността ни в трети държави и ще гарантира по-тясно сътрудничество със [Специалната група за финансови действия \(FATF\)](#).

И накрая, Комисията прие също нов списък с трети държави със стратегически слабости в техните национални уредби за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма.

План за действие за всеобхватна политика на ЕС за предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма

Днешният план за действие се основава на шест стълба, всеки от които има за цел да подобри общата борба на ЕС с изпирането на пари и финансирането на тероризма, както и да укрепи глобалната роля на ЕС в тази област. Взети заедно, тези шест стълба ще гарантират, че правилата на ЕС са по-хармонизирани и следователно по-ефективни. Надзорът върху правилата ще е по-добър, а координацията между органите на държавите членки — по-ефективна.

Шестте стълба са:

- 1. Ефективно прилагане на правилата на ЕС:** Комисията ще продължи да следи отблизо прилагането на правилата на ЕС от страна на държавите членки, за да гарантира, че националните правила отговарят на най-високите възможни стандарти. Успоредно с това днешният план за действие насърча Европейския банков орган (ЕБО) да използва пълноценно новите си правомощия за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма.
  - 2. Единна нормативна уредба:** настоящите правила на ЕС са широкообхватни и ефективни, но държавите членки са склонни да ги прилагат по най-разнообразни начини. Ето защо различните тълкувания на правилата отварят в нашата система „вратички“, които могат да бъдат използвани от престъпниците. За да противодейства на това, Комисията ще предложи през първото тримесечие на 2021 г. по-хармонизиран набор от правила.
  - 3. Надзор на равнище ЕС:** понастоящем всяка държава членка осъществява самостоятелно надзор върху правилата на ЕС в тази област, като в резултат могат да възникнат пропуски в надзорния подход. През първото тримесечие на 2021 г. Комисията ще предложи създаването на надзорен орган на равнище ЕС.
- Механизъм за координация и подпомагане на звената за финансово разузнаване на държавите членки:** [звената за финансово разузнаване](#) в държавите членки играят решаваща роля при установяването на операциите и дейностите, които могат да бъдат свързани с престъпни дейности. През първото тримесечие на 2021 г. Комисията ще предложи да се създаде механизъм на ЕС за допълнително координиране и подпомагане на работата на тези органи.

1. Спазване на разпоредбите на наказателното право и обмен на информация на равнище

ЕС: съдебното и полицейското сътрудничество, основаващо се на инструментите на ЕС и институционалните договорености, е решаващо, за да се гарантира добрият обмен на информация. Частният сектор може също да играе роля в борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма. Комисията ще публикува насоки относно ролята на публично-частните партньорства с оглед изясняване и подобряване на обмена на данни.

2. Ролята на ЕС в световен мащаб: ЕС участва активно в Специалната група за финансови действия и на световната сцена при формирането на международните стандарти за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма. Решени сме да увеличим нашите усилия, за да бъдем единен глобален фактор в тази област. По-специално ЕС ще трябва да адаптира подхода си към трети държави със слабости в техните нормативни уредби за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, които излагат на риск единния ни пазар. Новата методика, публикувана заедно с плана за действие, предоставя на ЕС необходимите инструменти за целта. С днешния актуализиран списък на ЕС се постига по-добра съгласуваност с последния списък на FATF (Специалната група за финансови действия), докато тази преработена методика започне да се прилага.

С оглед провеждането на приобщаващи дискусии относно разработването на тези политики, Комисията започна обществена консултация относно плана за действие. Органите, заинтересованите страни и гражданите ще могат да изпращат своите коментари до 29 юли.

По-точна методика

Комисията публикува нова методика за идентифициране на високорискови трети държави със стратегически слабости в техните национални нормативни уредби за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, които представляват съществена заплаха за финансовата система на ЕС. Целта на тази нова методика е да се осигури повече яснота и прозрачност в процеса на идентифициране на тези трети държави. Основните нови елементи засягат: i) взаимодействието между процеса на ЕС и FATF на изготвяне на списъци; ii) засилен ангажимент по отношение на трети държави; и iii) активизиране на консултациите с експерти от държавите членки. Европейският парламент и Съветът ще имат достъп до цялата приложима информация на различните етапи от процедурите, при спазване на съответните изисквания за боравене.

Актуализиран списък

Съгласно [Директивата относно борбата с изпирането на пари](#) (ДБИП) Комисията има правно задължение да определи високорисковите трети държави, които имат стратегически слабости в националната си уредба за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма. В очакване на прилагането на горепосочената по-точна методика Комисията актуализира своя списък, като взе предвид промените, настъпили на международно равнище от 2018 г. насам. Сега новият списък е по-добре съгласуван със списъците, публикувани от FATF.

Държави, които се включват в списъка: Бахамските острови, Барбадос, Ботсуана, Камбоджа, Гана, Ямайка, Мавриций, Монголия, Мианмар, Никарагуа, Панама и Зимбабве.

Държави, които се изваждат от списъка: Босна и Херцеговина, Етиопия, Гвиана, Лаоската народнодемократична република, Шри Ланка и Тунис.

Комисията измени списъка посредством делегиран регламент. Регламентът ще бъде предаден на Европейския парламент и Съвета, които разполагат с един месец за неговото одобрение (с възможност за удължаване с един месец). Поради кризата с коронавируса частта от днешния регламент, с която в списъка се включват трети държави и следователно се налагат нови защитни мерки, ще се прилага едва от 1 октомври 2020 г. Целта е да се гарантира, че всички заинтересовани страни разполагат с достатъчно време, за да се подготвят. Това обаче не засяга заличаването на държавите от списъка, което ще влезе в сила 20 дни след публикуването на регламента в Официален вестник.

Контекст

В [пакета от законодателни мерки на Комисията за борба с изпирането на пари от юли 2019 г.](#) бяха посочени редица слабости в борбата с изпирането на пари/финансирането на тероризма в ЕС. Въпреки че част от тях ще бъдат преодолени с транспонирането и влизането в сила на наскоро приетото законодателство, други проблеми остават. В отговор на този пакет Европейският парламент и Съветът приканиха Комисията да проучи какви стъпки могат да бъдат предприети за постигане на по-хармонизиран набор от правила, по-добър надзор, включително на равнище ЕС, както и подобрена координация между звената за финансово разузнаване. Днешният план за действие е отговорът на Комисията на този призив и първата стъпка към постигане на приоритетната цел на Комисията за изготвяне на нова, всеобхватна рамка за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма. Допълнителен инструмент на ЕС за справяне с външните рискове представлява и публикуваната нова методика за идентифициране и смекчаване на заплахите, които стратегическите слабости в борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма на трети държави представляват за целостта на финансовата система на ЕС.

За повече информация

[Въпроси и отговори](#)

[Съобщение](#)

[Преработена методика](#)

[Делегиран акт](#)

[Информационен документ](#)

ПРОЛЕТНА ИКОНОМИЧЕСКА ПРОГНОЗА — 2020 Г.: ДЪЛБОКА И НЕРАВНОМЕРНА РЕЦЕСИЯ, НЕСИГУРНО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

Пандемията от коронавирус представлява голямо сътресение за световната и за европейската икономика, което води до много тежки социално-икономически последици. Въпреки бързите и всеобхватни мерки на политиката както на европейско, така и на национално равнище, тази година в икономиката на ЕС ще се наблюдава рецесия от историческа величина.

Според икономическата прогноза от пролетта на 2020 г. икономиката на еврозоната ще се свие с рекордните 7¾ % през 2020 г. и ще отбележи растеж от 6¼ % през 2021 г.

Предвижда се икономиката на ЕС да се свие със 7½ % през 2020 г. и да отбележи растеж от около 6 % през 2021 г. В сравнение с [есенната икономическа прогноза от 2019 г.](#) прогнозите за растеж на ЕС и еврозоната са с около девет процентни пункта по-ниски.

Предвид че пандемията засегна всички държави членки, сътресението в икономиката на ЕС е симетрично. Очаква се обаче както спадът в производството през 2020 г. (от -4¼ % в Полша до -9¼ % в Гърция), така и степента на възстановяване през 2021 г. да се различават значително. Икономическото възстановяване на всяка държава членка ще зависи не само от развитието на пандемията в съответната държава, но и от структурата на нейната икономика и от способността ѝ да реагира с водещи до стабилизиране политики. Като се има предвид взаимозависимостта на икономиките на ЕС, динамиката на възстановяването във всяка държава членка ще се отрази също така на степента на възстановяване на останалите държави членки.

Валдис Домбровскис, изпълнителен заместник-председател на Комисията, отговарящ за икономиката в интерес на хората, заяви: *На този етап можем само да се опитаме да очертаем мащаба и сериозността на сътресението за нашите икономики, предизвикано от коронавируса. Въпреки че непосредствените последици ще бъдат значително по-тежки за световната икономика в сравнение с финансовата криза, мащабът на въздействието ще зависи от развитието на пандемията, от способността ни да възобновим безопасно икономическата дейност и след това да се възстановим. Сътресението е симетрично: всички държави от ЕС са засегнати и се очаква всички те да бъдат в рецесия през тази година. ЕС и държавите членки вече постигнаха съгласие относно извънредни мерки за смекчаване на въздействието. Колективното ни възстановяване ще зависи от прилагането на трайни стабилни и координирани ответни мерки на равнището на ЕС и на национално равнище. Заедно сме по-силни.*

Паоло Джентилони, европейски комисар по въпросите на икономиката, заяви: *Европа преживява икономическо сътресение, което няма еквивалент от Голямата депресия насам. Като мащабът на рецесията, така и степента на възстановяване ще бъдат неравномерни, тъй като те ще зависят от темпа на преустановяване на ограничителните мерки, от значението на услуги като туризма за всяка икономика и от финансовите ресурси на всяка държава. Тези различия представляват заплаха за единния пазар и за еврозоната. Въпреки това обаче те могат да бъдат смекчени чрез решителни, съвместни действия на европейско равнище. Трябва да посрещнем това предизвикателство.*

Силен удар върху растежа, последван от непълно възстановяване

Пандемията от коронавирус засегна сериозно разходите на потребителите, промишленото производство, инвестициите, търговията, капиталовите потоци и веригите на доставки. Очакваното постепенно облекчаване на противоепидемичните мерки би трябвало подготви основата за възстановяването. До края на 2021 г. обаче не се очаква икономиката на ЕС да компенсира напълно загубите от текущата година. Инвестициите ще останат по-ниски, а пазарът на труда няма да се възстанови напълно.

Трайната ефективност на мерките на политиката, които се предприемат в отговор на кризата на европейско и на национално равнище, ще бъде от решаващо значение за ограничаването на икономическите щети и за улесняването на бързото и стабилно възстановяване, за да може развитието на икономиките да бъде насочено към устойчив и приобщаващ растеж.

Очаква се безработицата да се увеличи, въпреки че мерките на политиката би трябвало да ограничат покачването ѝ

Независимо от факта, че схемите за работа на непълно работно време, субсидиите за заплати и подкрепата за предприятията би трябвало да помогнат да се ограничи загубата на работни места, пандемията от коронавирус ще окаже сериозно въздействие върху пазара на труда.

Според прогнозите равнището на безработица в еврозоната ще се увеличи от 7,5 % през 2019 г. на 9½ % през 2020 г., преди да намалее отново до 8½ % през 2021 г. В ЕС се очаква равнището на безработица да се увеличи от 6,7 % през 2019 г. до 9 % през 2020 г., след което да спадне до около 8 % през 2021 г.

В някои държави членки безработицата ще се увеличи по-съществено, отколкото в други. Особено уязвими са държавите с висок дял на работниците на краткосрочни договори и държавите, в които голяма част от работната сила зависи от туризма. Младите хора, които навлизат на пазара на труда в този период, също ще се сблъскат с трудности при намирането на своето първо работно място.

Рязък спад на инфлацията

Очаква се тази година потребителските цени да спаднат значително поради намаляването на търсенето и резкия спад на цените на петрола, като взети заедно те би трябвало да компенсират повече от достатъчно изолираните случаи на увеличение на цените в резултат на прекъсвания на доставките, свързани с пандемията.

Текущата прогноза за измерената чрез хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ) инфлация в еврозоната е за 0,2 % през 2020 г. и 1,1 % през 2021 г. Предвижда се инфлацията в ЕС да бъде 0,6 % през 2020 г. и 1,3 % през 2021 г.

Решителните мерки на политиката ще доведат до по-голям бюджетен дефицит и държавен дълг

Държавите членки предприеха решителни ответни действия, като въведоха фискални мерки за ограничаване на икономическите последици от пандемията. Очаква се „автоматичните стабилизатори“, като социалноосигурителни плащания, съчетани с фискални дискреционни мерки, да доведат до увеличаване на разходите. В резултат на това се прогнозира рязко покачване на съвкупния бюджетен дефицит на еврозоната и на ЕС от едва 0,6 % от БВП през 2019 г. до около 8½ % през 2020 г., преди да спадне отново до около 3½ % през 2021 г.

След наблюдаваната от 2014 г. насам низходяща тенденция се очаква покачване и на съотношението на държавния дълг към БВП. Според прогнозите в еврозоната това съотношение ще се увеличи от 86 % през 2019 г. на 102¼ % през 2020 г., след което ще спадне до 98¾ % през 2021 г. В ЕС се очаква то да се увеличи от 79,4 % през 2019 г. до около 95 % през текущата година, след което да спадне до 92 % през следващата година.

Изключително висока степен на несигурност и рискове от влошаване на прогнозните стойности

Пролетната прогноза се характеризира със степен на несигурност, която е по-висока от обичайната. Тя се основава на набор от допускания относно развитието на пандемията от коронавирус и свързаните с нея противоепидемични мерки. Прогнозата се основава на допускането, че ограничителните мерки ще бъдат постепенно преустановени от месец май нататък.

Рисковете във връзка с тази прогноза също са изключително големи и са свързани с влошаване на прогнозните стойности.

Ако пандемията е по-тежка и по-продължителна от настоящите очаквания, това би могло да доведе до значително по-голям спад на БВП в сравнение с предвиденото в базовия сценарий на тази прогноза. При липсата на стабилна и своевременна обща стратегия за възстановяване на равнището на ЕС съществува риск кризата да доведе до сериозни нарушения на единния пазар и до дълбоки икономически, финансови и социални различия между държавите членки от еврозоната. Също така има опасност пандемията да доведе до по-драстични и постоянни промени в отношението към световните вериги за създаване на стойност и към международното сътрудничество, което ще се отрази отрицателно на силно отворената и взаимосвързана европейска икономика. Пандемията може да нанесе и трайни вреди чрез фалити и дълготрайни щети на пазара на труда.

Заплахата от налагането на мита след края на преходния период между ЕС и Обединеното кралство също би могла да забави растежа, макар и в по-малка степен в ЕС, отколкото в Обединеното кралство.

По отношение на Обединеното кралство се прави чисто техническо допускане

Като се има предвид, че бъдещите отношения между ЕС и Обединеното кралство все още не са ясни, прогнозите за 2021 г. се основават на чисто техническо допускане за запазване на статуквото в техните търговски отношения. Това се прави единствено за целите на прогнозирането и не е израз на очаквания или предвидения във връзка с резултатите от преговорите между ЕС и Обединеното кралство за техните бъдещи отношения.

Контекст

Настоящата прогноза се основава на набор от технически допускания относно обменните курсове, лихвените проценти и цените на стоките, актуални към 23 април. По отношение на всички други входящи данни, включително допускания относно държавните политики, в прогнозата е взета под внимание информацията, налична до 22 април включително. Прогнозата се основава на допускането за липса на промяна в политиките, освен ако не са обявени правдоподобно конкретни и подробни мерки.

Всяка година Европейската комисия публикува две подробни прогнози (пролетна и есенна) и две междинни прогнози (зимна и лятна). Междинните прогнози обхващат годишния и тримесечния БВП и инфлацията за текущата и следващата година за всички държави членки, както и съвкупни данни за ЕС и еврозоната.

Следващата икономическа прогноза на Европейската комисия ще бъде лятната междинна икономическа прогноза от 2020 г., която се очаква да бъде публикувана през юли 2020 г. Тя ще обхване само растежа на БВП и инфлацията. Следващата пълна прогноза ще бъде представена през ноември 2020 г.

За повече информация

Пълен документ: [Пролетна икономическа прогноза — 2020 г.](#)

Следете съобщенията на заместник-председателя Домбровскис в Twitter: [@VDombrovskis](#)

Следете съобщенията на комисар Джентилони в Twitter: [@PaoloGentiloni](#)

Следете съобщенията на ГД „Икономически и финансови въпроси“ в Twitter: [@ecfin](#)

Европейски информационен и иновационен център Враца
ENTERPRISE EUROPE NETWORK
 Тел.: 092 660271, 660273 Факс: 092 626308
 E-mail: een.vratsa@gmail.com, cci-vr@online.bg

Европейската комисия, нито лице, действащо от името на Европейската комисия, не носят отговорност за начините, по които съдържащата се тук информация би могла да се използва. Мненията в тази публикация са тези на автора и не е задължително да отразяват политиките на Европейската комисия.

